

Oglasi, pripisane itd. likaju i računaju se na temelju bitnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojbu, oglašje itd. šalju se naputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u otvorenom pismu, za koji se od plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

*Kokovnog računa br. 847-849. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Stigom rastu male stvari, a noslogu sve poljvarli.“ Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne. Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju a nefrankirani ne primaju. Predplata sa postarinom stoji 10 K u obće, 5 K za seljake } na godinu ili K 5.—, jedn. K 2:50 na pol godinu. Izvan carevine više postarino. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zastali 20 h., kolji u Puli, toli izvan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr.“ (Via Giulia br. 1), kamo neka se naslovljavu sva pisma i predplatu

Odgovorni urednik i izdavaatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare Laginja i dr. prije J. Krmpotić i dr. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Tretu (Via Crociera br. 1, d. kat).

Predplatnicima!

Žalostne prilike u kojima se nalazimo sile nas da učinimo višekratno tjedno izdavanja lista, te će tako isti izlaziti svaki četvrtak.

Prijatelji i braćo sjetite se vaše dužnosti te uredite već jednom vašu predplatu. Da bi svi dužatelji namirili dug do 31./12. 1906, naš bi se list znatno pomogao. Stvar je poštenja, dakle uredite ju već jednom.

Uprava.

Glavna skupština „Družbe sv. Cirila i Metoda za Istru“.

(Nastavak*)

K toj pobjedi doprinesla je sliediac također družba Sv. Cirila i Metoda. Mi smo pobjedili slavno također g. 1891. i g. 1897. ali te pobjede bile su hipne, bez trajnih uspjeha. Onda su bili svećenici skoro jedini, koji su budili naš narod u zapadnom dijelu Istre. Već od tada od g. 1891. napried, začelo se je sa strane, s koje se je moglo najmanje očekivati, na to raditi, da se ugled svećenstva uništi — a to se je za- liboze na mnogo i postiglo. Svećenike, koji su za narod radili, premjestalo se je na mig kamore, s jednoga kraja na drugi, oduzimalo njim pouku u vjeronauku i izručalo svetovnjakom, nazivalo ih „Kanonenfutter“ Spinčić i Laginje. Timi i sličnimi načini utuklo se je naše svećenike, dočim se je uzgojilo takovih, koji neznađu narodu, među kojim služe, u njegovom jeziku niti pripovjedati, koji su našem narodu tuđi. Nije čudo, da se je narod od njih oduđio. Ja sam sâm nedavno na svoje uši na Poreštini čuo od priprosta ali poštena čovjeka, da se je narod morao naučiti živjeti i raditi u mnogih mjestih

bez svećenika, pače negdje i protiv njim, a to time više, što se je njihovim posredovanjem iztjeralo iz crkava slavenski jezik, koj se je rabio stotine godina u njih. Sad želimo, reče onaj čovjek dalje, da dobijemo svojih družtava, svojih učitelja, svojih odvjetnika — tu želju sam i danas od mnogih iz zapadne Istre čuo. Da se udovolji toj želji, treba još mnogo i ja ju stavljam na srce našim mladim ljudem. Stogod se je prema toj želji učinilo. Ustanovilo se je družtava i škola, ovih posljednjih Družba, te će i ta družtava i te škole uzdržavati svijest u narodu i činiti, da posljednja pobjeda ne bude hipna, da neugasne nikada.

Naša je družba napredovala i lanjske godine. Ustanovile su se četiri nove škole: u Nerezinuh, Ripendi Smoljanjih i u Kaldiru, a na Voloskom bijaše ustrojen jedan razred više. Danas broji družba 20 škola sa 28 učiteljskih sila i 2 zabavišta sa dvie voditeljice. Sagradilo se je školske zgrade u Cresu i u Vel. Lošinjju te će tamo, ako Bog dađe, biti otvorene škole početkom buduće školske godine. Što se tiče doprinosa imenujem ovdje ponajprije naše podružnice, koje su doprinesle oko 8000 K, nadalje razne občine K 5000—6000, Cirilo-Methodski zidari u Zagrebu K 10.000. Naše novine su nabrale K 22.000. Od raznih poduzeća družbinih dobilo se je oko K 13.000 od zapisa K 3.600. Razni darovi iz naših zemalja i od naših iz Amerike iznašaju oko 40.000 K. U sve dobila je družba tekom upravne godine 1906. K 107.000 prihoda. S tim dohodcima uzdržavala je družba škole ondje, gdje to ne čine c. k. školske oblasti premda bi njihova dužnost bila, jer narod plaća za škole pa ima i pravo na nje.

Prije spomenuta svoća od K 107.000 je prilično velika, i ja se za nju svim zahvaljujem, ali za naše potrebe još uvijek premalena. Od raznih strana mole i dolaze ljudi, da im se pomogne, da im se ustanovi gdje imade našega naroda, koji još diše i govori našim jezikom i taj naš narod moglo bi se i moralo spasiti. Kako nesmiije nikoga, tako neće ni nas zabljestiti pobjeda prošloga mjeseca. Ona nesmiije i neće sustati u svom radu. Uspjesi ju moraju samo poticati da i napried kroči svojim korakom. Ja Vas, gospodo i braćo, gospodje i gospodjice uvjeravam, da će Ravnateljstvo družbe učiniti sve što bude u njegovoj moći, da zadovolji družbinu zadaću, jer je čvrsto uvjeren, da je nauka najbolje oružje svakoga pojedinca i naroda, jer je osvjedočeno, da se prosvjetom ide k slobodi!

Taj prekrasni pozdravni govor bio je praćen živim povladjivanjem te je narod svaki čas burnimi pohvalnimi povici prekidao govornika, a kad je isti svršio, aplauzu ne bijuše ni kraja ni konca.

Imalo se je za tim čitati zapisnik prošlogodišnje skupštine, nu pošto je Ravnateljstvo razposlalo taj zapisnik tječan diljem ciele domovine, to je skupština na predlog g. prof. Spinčića primila taj zapisnik kao pročitan.

Na to začme tajnik družbin g. Viktor Car-Emin čitati svoje izvješće koje radi pomanjkanja prostora ne možemo donieti ujedno sa ovim izvješćem. To izvješće prihvatila je skupština burnim odobravanjem, i bez ikakvog prigovora.

Iza izvješća tajnika sliedilo je izvješće blagajnika g. Dr. K. Jančića. Govornik iztíše ponajprije, da nije još nikada izvještivao tako veselim

srećem, košto danas, jer nikada još nije vidio toliko i tako oduševljenog občinstva košto danas.

Nu i blagajničko izvješće je mnogo veselije nego li prošlih godina, jer je družba u prošlog godini veoma napredovala. Iz izvješća g. blagajnika vadimo sliedeće podatke:

(Nastavit će se)

Iz carevinskoga vieća.

Svečano otvorenje državnog sabora.

U Beču 19. VI. 1907.

Danas o podne bilo je u kraljevskom dvorcu svečano otvorenje austrijskog parlamenta. Tim povodom razvijen bijaše sav običajni sjaj u prostorijah kraljevskog dvora. U svečani sat — 12 sati — sakupili se u kraljevskom dvorcu najviši državni dostojanstvenici, članovi vladajuće kuće, poglavice vojničkih i svjetskih oblasti.

U kraljevskom dvorcu bijaše sakupljeno sve što predstavlja starodavno plemstvo bogatstvo i sjaj ove pole monarhije. U rečeni sat — točno u 12 sati — stupi u prostranu dvoranu praćen ministrima, državnim dostojanstvenicima, nadvojvodama itd. Kralj Franjo Josip živahno pozdravljen od članova gospodske kuće i članove državnog zastupstva, kojih bijaše jednih i drugih oko 800.

Ministar predsjednik barun Beck pruži Kralju priestoini govor, koj je ovaj dosta jasnim glasom prečitao i koji u glavnim točkama glasi:

„Stovana gospodo obadviju kuća carevinskoga vieća!

Na početku nove velevažne sjeditbe sakupio sam Vas oko svoga priestolja i srdačno Vas pozdravljam.

Izborna reforma, koja je odstranjenjem svake povlastice u izbornom pravu pro-

2. PODLISTAK.

Nacrt zakona

kojim se izdavaju nove ustanove za uređenje pravnih odnošaja učiteljskog osoblja na javnim pučkim gradjanskim školam u markgrođji Istri.

Kvalifikaciona tabela ima sadržavati sliedeće rubrike: 1. ime i prezime; 2. mjesto, dan i godinu rođenja; 3. stanje; 4. osposobljenje; 5. godine službovanja i gdje izvršene; 6. sposobnost.

§ 7.

Mjesno školsko vijeće ima sastaviti za svako pojedino učiteljsko mjesto iz odnosne kvalifikacione tabele jednu ternu, te sve terne dostaviti u dvopisu kotarskoj školskoj oblasti u roku od četiri tjedna od primitka kvalifikacionih tabela.

Pri sastavljanju ternu imaju se uvažavati kvalifikacije i sposobnosti natjecatelja odnoseće se samo na učiteljsku službu.

Ako koje mjesno školsko vijeće ne dostavi terne u propisanom roku kotarskoj školskoj oblasti, smatra se to, kao da odustaje od svojega prava.

§ 8.

Kotarska školska oblast ima dostaviti sve terne zemaljskomu odboru u roku od 14 dana od primitka istih. U slučajevima, gdje ne bi bile terne pravodobno saslavljenе, dostavlja mjesto ovih odnosne kvalifikacione tabele.

§ 9.

Pokrajinski odbor ima u roku od četiri tjedna od primitka ternu odnosno kvalifikacionih tabela predložiti pokrajinskoj školskoj oblasti iz svake terne odnosno kvalifikacione tabele po jednog natjecatelja na imenovanje. Ako pokrajinski odbor ne predložiti pravodobno imenovanja, ima se to smatrati, kao da odustaje od svojega prava.

§ 10.

Pokrajinska školska oblast izda predloženicima pokrajinskog odbora dekrete imenovanja u roku od četiri tjedna od dana predloženja.

U slučaju, da pokrajinski odbor ne predložiti u propisanom roku natjecatelje na imenovanje, pokrajinska školska oblast ima izdati dekret imenovanja po jednomu iz svake terne odnosno kva-

lifikacione tabele, koje kotarska školska oblast dostavi pravodobno također pokrajinskoj školskoj oblasti.

§ 11.

Ako se za koje raspisano učiteljsko mjesto prijave manje od tri natjecatelja, tada biva na gori navedeni način imenovan jedan od dvojice odnosno jedini natjecatelj.

§ 12.

Učiteljska mjesta, koja bi ostala nepopunjena tekom školske godine, popunjuje kotarska školska oblast privremenim učiteljskim silama.

Ako se koje učiteljsko mjesto, osobito na jednorazrednicama, nikako popuniti ne može, može kotarska školska oblast popuniti takovo mjesto privremenom učiteljskom silom koje višerazrednice u kotaru, a pokrajinska školska oblast i privremenom učiteljskom silom koje višerazrednice drugoga kotara. Takove učiteljske sile primaju troškove premještanja, a ako premještanje nije potrebno, primaju dnevne putne troškove u iznosu od 60 h po kilometru. Svaki započeti kilometar smatra se cijelim kilometrom.

(Kontae slijedi).

glasila sve državljane punoljetnima i koja je svakomu omogućila utjecaj na javne poslove, osnovana je na povjerenju, stoga imam u vjernost Mojih naroda u državi. Govori zatim o dužnostih državnog zastupstva te izrazuje nadu da će novo, iz obćeg izbornog prava proizleko, pučko zastupstvo proniknuto sviešću o svojim dužnostima prema državi biti također spremno, da se brine za životne potrebe države.

Frije svega — kaže kralj — nužno je, da se oživi parlamentarno pravo dozvole promućuna i kontrole, a morat će se pobrinuti i za to, da poslovnik zastupničke kuće bude prilagodjen prilikam, koje su se znatno promjenile od kako bijaše stvoren.

Govori zatim priestolni govor o jezičnom pitanju, koje se do sada nije moglo urediti te mora austrijska državna uprava težiti za tim, da pretvori narodne sile u državne sile.

Moja je vruća želja — nastavlja Kralj — da jednom Mojim narodima ostavim kao dragocienu babinu osiguran obstanak njihovih narodnih dobara i time cjelini osjeguram narodni mir, koji bi bio zajednički posjed sviju prijatelja domovine. Svojoj sam vladi naložio, da za to uložiti sve sile, pa sada molim sve, kojim je jednako drag njihov narod kao i dobrobit države, da sa svom odanošću uzrade o postignuću ovog cilja.

Iza toga prelazi Kraljevska besjeda na nabranjanje ustavnih reforma. To bi bilo u prvom redu preustrojstvo oblasti ustanovljenjem okružnih oblasti, podčinjenjem zemaljskim vladam. Za tim će slijediti osjeguranje radnika i pomoraca za starost i nemoć, te zaštite djece i žena obzirom na noćni rad u obrtnih poduzećih.

Novimi trgovačkim ugovori povećati će se izvozna trgovina. Brojajvna i telefonska sveza ima se povećati.

Na području gospodarstva obećanje priestolne besjeda uredjenje gospodarske osobne i realne vjerjesje te unapredjenje marvogojstva te konjogojstva.

Vlada će nastojati, da odkupi privatne željeznice koje su važne za obći promet. Graditi će i nove pruge i pobrinuti se za potrebita prometna sredstva.

Iza toga prelazi Kralj u pries. besjedi na kulturna pitanja, spominje ponajprije odgoj mladeži, izučić vjerna i u buduće pučka škola ostati čudoredno-nabobnom odgoju. S time u savezu predložiti će vlada i novi zakon o učiteljskom odgoju i opspoboljenju. Gospodarska, obrtna i trgovačko-stručna obuka mora se naučiti.

U području pravosudnog zakonodavstva baviti će se državni sabor revizijom gradjanskog zakonika. Nepodobštine kod izseljavanja također će se urediti.

Sa sjajnim razvitkom — nastavlja priestolna besjeda — duševne i materialne kulture kod svih prosvjetljenih naroda porasla je također potreba, da očuvaju također trajao i dragocieno dobro mira. Naši su odnošaji prema izvanjskim vlastim trajno najprijazniji. U nepromjenjenoj srdačnosti postoji odnošaji prema našim saveznicom. Monarhija će svoj upliv na uzdrzanje mira tim uspješnije vršiti, što više budu odnošaji između njezinih obadivju dielova osigurani i što čvršća budu njezina sredstva moći.

Glede odnošaja prema Ugarskoj izražuje priestolni govor želju da bi se ti odnošaji uredili, što više moguće prema oblikom dosadašnjim. Glavni vodič pri tomu mora biti taj, da prokušani politički vez između objiju država oстане i kaanjem potomstvu nepovriedjen.

Za tim govori Kralj o usavršavanju obranbenih sredstava, jer je oboružana snaga najjači štiti cielokupne proizvodnje, najbolji jamac i čuvar mira. Moja će vlada kaže Kralj nastojati, da vojsku obće obranbene dužnosti uzdrži u suglasju sa potrebama pučanstva. U tom se pravcu misli naročito na daljnje olakšice pri vrše-

nju obranbene dužnosti i na državnu podporu stradajućim obiteljima pozvanih na vježbe vojnika, te će se na gospodarske obrtne proizvodnike pri osiguranju potrebitina za vojsku uzimali najveći obzir.

Milčuću Providnosti — zaključuje priestolni govor — bilo mi je sudjeno, da vidim dva pokolenja Mojih naroda. Tegobe Moja vladarskog zvanja vidio sam na gradjeno ljubavlju i vjernošću Mojih naroda, koja su prokušane u svih promjenah što ih je sudbina donela, te njihovim napredkom u blagostanju i čudoredju. Da ih unapredim i babinu slavne povjesti naših otaca pošteno očuvam: to je zadaća, kojoj sam posvetio sav svoj život. S istim ciljem pod očima, Vi ćete naći put k slogi i unutrašnjem mira. Hvalio bi kao najveću blagodat sudbine, da vidim taj mir osiguran.

Neka Vas izmirući duh ljubavi prema zajedničkoj domovini prati u Vašem radu i neka Vas blagoslov božji pri tom vodi. Ovo čitanje priestolnog govora trajalo je preko 20 časaka. Ono bijaše dulje nego li ijevan dosadašnji priestolni govor.

Pojedine, važnije točke priestolnog govora popraćne su od raznih stranaka živahnim odobravanjem a na koncu klicalo se je caru i kralju vrlo živahno.

Obćenito učinio je priestolni govor vrlo dobar dojam na državno zastupstvo te se ga smatra važnim povjestničkim događajem nove parlamentarne dobe.

Po dovršenom priestolnom govoru vratilo se je Kralj praćen bogatim spremstvom i burnim klicanjem zastupnika jedne i druge kuće car. vieća.

U Beču 20. VI. 1907.

Danas je imala zastupnička kuća carevinskoga vieća drugu sjednicu, koja je prošla bez osobitog zanimanja.

Nekoji novi zastupnici položise svečano obećanje i zatim prihobi predsjednik da će se u Beču obaviti dva naknadna izbora pošto bijahu zastupnici Lueger i Gessmann izabrani svaki na dvih mjestih, te se jednomu odrekoše.

Priobćeni su stigli prosvjedi proti nekojim izborom.

Iza toga prešlo se je na izbor odbora koji će proučiti izborne spise sviju zastupnika proti kojim ne bijaše podnešen prosvjed.

Čitane su za tim državopravne ograde pojedinih stranaka i zastupnika, najprije čitana je ograda čeških zastupnika, ministra Pacaka i Fořta, hrvatska, srbska i rutenska.

U hrvatskoj državopravnoj ogradi zastupnik iz Dalmacije stoji:

„Hrvatski zastupnici smatraju svojom dužnošću izjaviti, da premda Dalmacija spada defacto kraljevina i zemljam zaustapanim u carevinskom vieću, to je ona po pravu sustavni dio kraljevina Hrvatske. Ova položaj Dalmacije osniva se na celitinskom ugovoru od g. 1527., na hrvatskoj pramatičkoj sankciji i nalazi svoju potvrdu u zaključcima zakonodavnih faktora kraljevine Hrvatske Slavonije i Dalmacije.

Ovaj zahtjev nalazi priznanje u postojećem javnom pravu austro-ugarske monarhije i u krunitihnoj zavjornici Njezina Velikanstva kano Kralja Ugarske i Hrvatske. Ovo pravo izraženo je u mnogobrojnim adresama hrvatskog sabora i vladarevim reskriptima, te u carskoj diplomati, od 26. februara 1861. Taj članak ustanovljuje da Dalmacija pripada području Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Podpisani zastupnici izjavljuju, da će oni sudjelovati pri ustavnom radu ovoga sabora, nepredjudicirajuć državopravnom položaju Dalmacije.“

Predsjednik po starosti Funke prihobi zatim da su njemački nacionalci podnesli prosvjed, da se česki sastavljeni podnesci ne čitaju u kući. On veli, da je i on toga mnijenja, nu pošto su prijašnji predjednici po starosti to dopuštali, neće da prekrsi taj običaj.

Predložil, da se buduća sjednica drži u ulorak u 10 sati u jutro.

U Beču, 25. VI. 1907.

U današnjoj sjednici imalo se je obakonstituiranje zastupničke kuće carevinskoga vieća t. j. obaviti izbor predsjednika dvojice podpredsjednika, 12 bilježnika i 2 redatelja.

Najprije obavljen je izbor predsjednika takvim je bio i zabran kandidat njemačke kršćanske socijalne stranke Dr. Weisskirchner; prvim podpredsjednikom Čeh Dr. Zúček, drugim podpredsjednikom Poljak Dr. Starzynski.

Bilježnicima bijahu izabrani: Sturm, Benković, Weidenhoffer, Udržal, Schuchmeier, Jablonski, Tresić, Bugatto, Simionovic, Stojan i Lukasevics.

Redateljima Vuković i Fink. Poslije izbora II. podpredsjednika Poljaka Starzynskoga došlo je u kući do burnih prizora; proti njegovom izboru demonstrirali su burnim klicanjem rusinsk zastupnici i socijaldemokrati.

Buduća sjednica biti će u četvrtiku.

Stranke u austrijskom parlamentu.

U novom austrijskom parlamentu, zastupane su pojedine stranke po brojnoj jakosti ovako: 96 njemačkih kršćanskih socijalista; 25 njemačke pučke stranke; 20 njemačkih naprednjaka; 19 njemačkih agraraca; 12 njemačkih radikala; 30 čeških agraraca; 9 čeških narodnih socijalista; 16 čeških katolika; 6 staročeha; 5 čeških radikala; 2 česka naprednjaka 69 Poljaka i to: 13 konservativaca, 28 demokrata, dva svepoljaka, 18 poljske pučke stranke, 21 mladorusina; 5 starorusa; 3 radikalna rusina, 17 slovenske pučke stranke, 4 slovenske narodnonapredne stranke, 2 slovenska narodnjaka; 3 Hrvata iz Istre, 9 Hrvata iz Dalmacije, 2 dalmatinska Srba, 9 konservativaca, 4 liberalca, 2 kršćansko socijalna Talijana, 3 Rumuni, 87 socijalnih demokrata (1 to 50 njemačkih, 23 čeških, 6 poljskih, 5 italijanskih, 2 rusijska, i 1 rumunjski socijalist) i konačno 6 izvan stranaka (divljaka).

Razdioba zastupnika po njihovom privatnom staležu se je također usljed izborne reforme bitno promjenila. Najviše se se skratio broj zastupnika velikog posjeda, dočim se je broj zastupnika kmetkog staleža znatno pomnožio. Osim toga pomnožio se je broj privatnih činovnika, profesora, pisatelja i urednika.

Velesjednici imali su u prijašnjem parlamentu 102 mandata, dočim ih imade sada samo 22; posjednici i kmeti imali su u prije samo 46 mandata dočim ih imadu sada 110; odvjetnika imade u novom parlamentu 60 (prije 63) svećenika imade 45 (prije 28), u javnim službama nalazećih se osoba bilo je prije i sada 42; profesora imade 43 (prije 27), privatnih činovnika imade 48 (prije 4). Pisatelja urednika te izdavatelja novina imade sada 46 (prije 26), tvorničara imade 7 (prije 14) lječnika 8 (prije 6), učitelja 10 (prije 7), inžinira 3 (prije 4), ljekarničar 1 (prije 2), pojedinih 5 (prije 9), obrtnika 21 (prije 15), radnika 7 (prije 4).

Caravinsko vieće imade među svojim članovima 104 zemaljska zastupnika iz svih kraljevina i 39 načelnika.

Politički pregled.

U Pulj, dne 27. junija 1907.

Austro-Ugarske

Dne 17. t. m. otvorio se je novi austrijski parlament, kojeg članovi su birani za prvi put na temelju novog izbornog zakona. O strankama, koje su nastale, o otvorenju parlamenta itd. govrimo na drugom mjestu; Predsjednikom je iz-

bran njemac Dr. Weisskirchner kršć. socijalne stranke i to krivjom Poljaka!

Veliku Brigu zadati će pitanje, koje kane ovaj put provocirati Česi, koji zahtjevaju, da se i njemački govori i interpelacije moraju primati u steno-grafski zastupnik. Uvedenje svih jezika u parlamentu bilo bi po nas Slavene od velike važnosti i radi toga, jer bi onda i u zemaljskim zakonodavnim tijelima tj. u našim saborima ovdje gdje smo još uvijek u manjini, mogli tim većim pravom zahtjevati, da se naš jezik poštuje.

Ugarsko-hrvatskom saboru vodi se rasprava o željezničkoj pragmatiki. Vladina osnova tog zakona ide zatim, da se uvede po svim magjarskim željeznicama dakle po onim, koje teku po teritoriju hrvatske kraljevine, uvede izključivo magjarski kao službeni jezik. Toj osnovi protiv se sva hrvatska delegacija, koja zakonom u ruci brani stanovništvo Hrvata, kojim na godiša od 67 zajamčuje izključivo hrvatski jezik na svim institucijama na području Hrvatske kraljevine. Hrvatski delegati obratilaž dužakim hrvatskim govorima to svoje stanovništvo, dočim su se svi magjarski govornici odrekli rieči, samo da onemoguće zatezanje rasprava. Nu hrvatski delegati mužuveno vrše svoju patriotsku dužnost, i čvrsto smo uvjereni, da će zakon i pravdnost ovaj put izvojsiti Hrvatima sjajnu pobjedu.

Rusija.

Car je raspustio drugu dumu, jer da se je ispostavilo, da su nekoji zastupnici jednako su revolucionarcima htjeli proglasiti republiku. Nenadani raspust druge dume učinio je velik utisak jer nitko nije očekivao, da će vlada tako nenadano raspustiti dumu.

Bugarska.

Bugarski listovi javljaju, da su ruski i austro-ugarski poslanik u Carigradu poduzeli energične korake, da se obustavi krvoproliće u selima Viniska. Ustaske čete napale su ta sela, ubili nekoliko Bugara i mnogo ih ranili. Službeno se je ustanovilo, da se je u tim četama nalazilo mnogo turskih vojnika. — Isto tako se javlja, da su grčke ustaske čete provalile u crkvu, u kojoj su mislii bugarski svećenici Georgijev i Stojan, to ubili oba svećenika, i nekoliko žena i razorili žrtvenik.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar.

Rakalj 20. VI. 1907.

C. kr. kotarsko Poglavarstvo u Pulj dne 8. VI. br. 9576 poslalo na Delegaciju obćine Rakalj „Sazivnicu“ na vojničke vježbe za uručiti Mihlu Vale iz ove porezne obćine, tako te je ova delegacija primila taj spis tekar dne 20. t. m. koji hje isti dan uručen monku, koji po pozivu bi se bio morao prestatiti još dne 17. t. m. a tekar dne 20 mu se uručilo, poziv.

Dajemo to na znanje kot. glavarstvu za buduće ravnanje.

Pazinski kotar:

Pišu nam iz Graditca. Molimo podpisani da uruštite na narednom broju N. S., sljedeći dopis:

Da ne bi moguće tko pomislio da je ovdje ponestalo života, avo nas napokon da se oglasimo sa ovo par redaka, na što nas prisilile nekoje nepodopštine, koje počinjaju naši domoći izrodi. Nakon što im je narod za posljednjih izbora dobro oprašio pleća, ne mogu tužni da se primire. Plaču, jauču, tresu se od nervoznosti, hodaju okolo kao muhe bez glave. Ali vidi se da još nisu pozabili na stara vremena, kad im je kmet za štava služio. Tieše se, da će se ipak ona blažena vremena jednom povratiti. Zovu u pomoć pokojnog Garibaldija, da ih ovaj spasi. Nu nitko im

esmije zamjeriti, jer su još smučeni od silnih batina koje su dobili. Sve bi se dalo, podnesti napokon, nego ipak odvleče se kad i ono par gladih pozivlje onog istog koji ih hrani šćavom. Ali za sinjori znađu što šćavi misle o njima, poručuju ono, što će im moguće dobro doći, da se malo opamnete, barem od danas naprijed.

Jedan od onih naima ima trašku, ta kad dolaze ljudi po duhan, upotriebi ovaj zgodu, na svaki mogući način ruži kmetove koji ne pušu u njegov rog, sa titulima koji su najjujniji. Tomi čovjeku poručujemo nek učini svoju dužnost naprama onom koji dolaze u trašku, a da više ne vriedja nit jednog, jer smo toga već do grla siti. Ne bude li se dotični sinjor htio opameliti, nek se spomene da ima batina dva kraja.

Gradišćani.

Franina i Jurina.

Fr. Tinjanski podesat Vence ne pozna već ni hrvatske zastave.

Jur. A ča ni i on jedan put bati za hrvatsku banderu u Hrvatskoj Čitaonici u Tinjanu?

Fr. Aj da! Ma pokle je vancal za talijanskoga podesata, je zabil, ali ga pak toliko bude u oči. Znaš, na dan berme u Sv. Petru u sumi je bila izvesena na zvoniku hrv. zastava, lik je poslat gosp. plovani iz klostra list, da neka znamo doli onu zastavu, jer da u Austriji se ne pozna onakove zastave.

Jur. Brižan, koliko ga bude u oči. A ča bi reč, da se ni i Sv. Petru gnjeja k biskupu kako u Tinjanu?

Fr. A sram ga je bilo i se je boja, da bi ki njega zgnjeja, pak ni hodija nanka na stacijon pozdravit biskupa, kad je otišal s feratom.

Jur. Ma pur je bija i gosp. kapetan s Pazina ga pozdravit na stacijonu i u Sv. Petru, a šijor Vence ne.

Fr. A ča čes, kad vidi, da sve od njega biži ča, kako i od . . .

Jur. Povero šijor Vence!

Razne primorske vesti.

Počastna medalja za 40 godišnje vjerno službovanje podielio je c. k. namjestnik za Primorje g. knez Hohenlohe medju ostalim i sljedećim osobam: c. k. kotarskomu školskomu nadzorniku u Voloskom g. Franu Uršiću, nadučitelju u Hrušici g. Franu Vaiselu i ravnateljju pučke škole u Kastvu g. Mitroslavu Groszmannu.

Učiteljska mjesta. U službenom listu primorske vlade raspisan je natječaj na sljedeća učiteljska mjesta.

1) Mjesto ravnajućih učitelja III. reda u Kašćerji, Kringi, Lindaru i Trvižu. Nastavni jezik hrvatski, talijanski kao predmet.

2) Mjesto nadučitelja II. reda na hrvatskoj pučkoj školi u Pićnu. Nastavni jezik hrvatski, talijanski kao predmet.

3) Mjesto podučitelja na hrvatskim pučkim školama u Pazinu i Zminju. Nastavni jezik hrvatski, talijanski kao predmet.

4) Mjesto ravnajućeg učitelja III. reda na utrakvističkoj pučkoj školi u Sv. Nedelji. Nastavni jezik hrvatski talijanski.

1) Slučajno zakasnjelo Op.-Ured.

5) Mjesto podučiteljice na pučkoj školi u Plaminu. Nastavni jezik talijanski hrvatski kao predmet.

6) Mjesto podučiteljica na pučkim školama u Kršanu i Sv. Petru u Sumi. Nastavni jezik hrvatski, talijanski kao predmet.

7) Mjesto učiteljice III. reda na pučkoj školi u Tinjanu. Nastavni jezik hrvatski, talijanski kao predmet.

Molbe imaju se podneti c. k. kot. školskomu vieću u Pazinu do 20. julyja 1907.

Za slovensko sveučilište u Ljubljani odaslase brzajavne molbe i zahtjeva na ministarstvo bogostovlja i nastave sljedeća društva, občine itd.

- Iz Istre:
- 1) Slovensko učiteljsko društvo za koparski kotar.
 - 2) Mjestno školsko vieću u Dolini.
 - 3) Glavarstvo občine u Dolini.
 - 4) Društvo „Vodnik“ u Dolini.
 - 5) Društvo „Prešern“ u Boljuncu.
 - 6) Konsumno društvo u Dolini.
 - 7) Gospodarsko, konsumno posojilno društvo u Boljuncu.
 - 8) Delavsko izobraževalo društvo u Boljuncu.
 - 9) Posojilnica u Boljuncu.
 - 10) Občina u Kastvu.
 - 11) Hrv. Čitaonica u Kastvu.
 - 12) „Istarska Vila“ u Kastvu.
 - 13) Gospodarska zadruga u Kastvu.

Našim abiturijantom dajemo do znanja, da će južna željeznica primiti u službu više hrvatskih ili slovenskih abiturijenata kao činovnike. Nakon jednogodišnje službe postane činovnik stalno namješten sa plaćom od 1600 kruna.

Predsjedništvo djačkog prispomoćnog društva u Pazinu na znanje i uvaženje. Ovaj smo čas dobili „Radničke novine“ iz Johnstovna (N. America) dd. 13. Lipnja t. g. Naravski naša braća u Americi nisu znali još tada što je s onimi 52.000 kruna u Americi sakupljenih te darovanih djačkomu prip. društvu, te u uvodnom članku „Kamo da se upotrebi naš novac“ ponovno izrazuju želju, da se taj novac izruči djačkom društvu u Pazinu za gradnju konvikta. Na koncu članka vele „Radničke novine“:

„Još nešto, kad se taj novac provede k spomenutoj svrsi, mi mislimo, da bi bilo opravdano, da se nad ulazom konvikta, postavi ploča sa nadpisom, da su taj dom našoj Istri poklonili američki Hrvati, e da to bude svjedočanstvo potomecima, da Hrvat, a ma nalazio se na kojoj strani svijeta, nikad ne zaboravlja svoga roda, i uvijek je spravan, da pomogne svome rodu, kad narodna potreba to od od njega iziskuje.“

Narodni darovi. Na mjesto čestitke g. zastupniku V. Spinčiću prigodom njegovog imendana, darovaše Družbi sv. Cirila i Metoda:

Rikard Katalinić Jeretov Zadar K 5. Josip Vrbačka župe upravitelj — Lanisće K 2 — R C. — Pola K 1.

Ova tri iznosa predani su Puljskoj podružnici.

J. O. Kraljić — Mali Losipj K 1. Izručeno Malološinskoj podružnici.

Dešković Rudolf pomorski kapetan, veselać se izboru Spinčića, Mandića i Laginje u državni sabor, pripisao iz Barcelone „Bratovštini hrv. ljudi u Istri“ — 10 kruna.

Mjesto lučkog vodilca (pilote) izpražnjeno je na erarskih brodovih pomorske uprave u Trstu. Godišnja plaća 1200 K i godišnji doplatak 480 K, te službeno odjelo.

Molbe valja upravitl c. k. lučkomu kapetanatu u Trstu u roku od 6 čedana počam od dne 8. junija 1907.

Dva mjesta lučkih vjezbenika kod pomorske uprave u Trstu sa godišnjom podporom od 800 kruna.

Pismene molbe valja podneti u roku od 4 čedna počam od 8. junija c. k. pomorskoj vladi u Trstu.

Više mjesta poreznih vjezbenika u okružju c. k. financijskog ravnateljstva za Primorje u Trstu, imade se popuniti. Spočetka bez podpore. Glavnu važnost podaje se svršeniim naukom. Paziti će se osobito na znanje zemaljskih jezika. Molbe c. k. financ. ravnateljstvu u Trstu do 31. julyja 1907.

Mjesta stražara. U c. k. muškoj kaznioni u Kopru, valja popuniti više mjesta stražara. Molbe treba upravitl ravnateljstvu c. k. muške, kazniona u Kopru do 15 julyja o. g.

Iz novinstva. U srieda dne 19. lipnja prestao je izlaziti na Rieci „Novi List“, a na mjesto njega izašlo je odmah prvi broj novoga hrvatskoga dnevnika pod naslovom „Riečki Novi List“. Uprava i naklada „Riečkog Novog Lista“ javlja, da je preuzela sva prava i dužnosti „Novog Lista“, koji taj dan prestao izlaziti. Time je urednik rečenog dnevnika Frano Supilo izigrao nedavnu naredbu ministra Forta, kojim je „Novom Listu“ bio zabranjen ulaz u austrijske zemlje.

Dan sv. Cirila i Metoda. Približuje se dan 5 julyja posvećen našim velikim apostolima. Na stotine i stotine će se kriesova paliti na njihovu čast širom ciele Istre. Neka se rasplamte i erca vaša iskrenom ljubavlju naprav svojemu narodu, a napose naprav našoj miloj dječici. Saberite tom prigodom posvuda gdje-gdje vas imade u Istri i izvan nje, prigodose za Družbu sv. Cirila i Metoda za Istru. I maleni iznos će nam dobro doći, jer zrno po zrno pogaća.

Potreba novih škola danomice raste, troškovi su ogromni, a od vas samih dolazi nam pomoć. Napried braćo svi za našu Družbu!

Prvi slovenski penzionat ženskoga izobrazujućeg i uzgajajućeg društva „Mladika“ u Ljubljani kani u smislu §. 3. društvenih pravila buduće školske godine u svojem penzionatu otvoriti privatnu djevojačku pučku školu sa ograničenim brojem pitomkinja. Budućom školskom školskom godinom otvoriti će se I. razred. — Prijave učenica koje kane stupiti u I. razred prima ustmeno ili pismeno do 15. julyja o. g. upravni odbor ženskoga izobrazujućeg i uzgajajućeg društva „Mladika“ u Ljubljani, Gospodske ulice br. 14.

Dva profesorska mjesta. Na c. k. državnoj gimnaziji s hrvatskim nastavnim jezikom u Pazinu popuniti će se predmetom buduće školske godine 1907./8. dva mjesta pravih učitelja za klasičnu filologiju kano glavni predmet.

Molbe za ta mjesta valja upravitl propisanim putem c. k. zemaljskomu školskomu vieću za Istru u Trstu do 20 julyja 1907.

Škromna proslava imendana dvojice naših zastupnika na carevinskom vieću. Iz Beča nam pišu, da su se dne 21. o. mj. na dan sv. Vjekoslava u Gastioni hotela „Höller“, gdje i stanuje većina naših zastupnika, sastali nekoji narodni zastupnici iz Istre, Trsta, Dalmacije, Goričke i Krnjske, da kod objeda proslave u najužem krugu imendan dvojice članova „Sveza južnih Slavena“ t. j. g. Vjekoslava Spinčića i g. Vjekoslava Strekelja, zastupnika goričkih Slovenaca. Tim zastupnikom pridružiše se i nekoji izvanjski radojubi koji se slučajno desise u Beču, kano g. Mato Polić, ravnatelj „Ugarsko-hrvatskog parobrodarskog društva“ iz Riecke, g. Kornel vitez Gorup, veleposjednik iz Trsta, te osobiti ljubimce bečkih Hrvata i prijatelji naših zastupnika, tajnik dvorske kancelarije g. vitez Urpani.

Uz čašu rujna vina ostaše prijatelji i stovatelji gg. Vjekoslava nešto podulje na okupu te im svi skupa opetovno za-

želise, da bi još dugo časno i pošteno zastupali naš narod, kao što su to i do sada bilo na zemaljskih saborih, bilo u državnom saboru činili.

Toj iskrenoj želji pridružujemo se i mi ključ srdačno: **Živili naši dižni Vjekoslavi!**

Zakon protl patvorenju vina potvrdjen. Na skupštinah što su se obdržavale posljednje doba u Kastvu i u Dobrinju, bila je prihvaćena resolucija, kojom se je pozivalo c. k. vlada da bezodvlačno dađe na potvrdu Njegovom Veličanstvu zakonsku osnovu stvorenu od parlamenta protl patvorenju vina. Doznajemo da je medju tim ona zakonska osnova bila potvrdjena od Njegovog Veličanstva, da je dakle zakon. Hvala Bogu.

Izgubio se pas čozotske race, nosi medalju občine Volosko broj 168. Glasi se na ime „Milo“. Morao bi se nalaziti negdje u srednjoj Istri. — Tko bi ga našao ili znao za njega, neka to prijavi potpisano-mu i zato će biti nagradjen.

Opatija, 24. VII. 1907.

Albin Prisklić.

Priposlano²⁾

Is Veprinca,

Bivše prijošnje glavarstvo općine Veprinac, dozvolilo je gospodji Roži udovi Andrejcih, da može sagraditi „Villa“ na obali morskog ispod erarske ceste u bližini „parcelle“ zemljišta broj 1189/1. u Ičićih.

Zemljište, gdje je „Villa“ ove godine sagradjena, od vremena, što se sjećaju stari pomorci Vepriřćani, nije nikada pripadalo nikomu, nego carskoj pomorskoj vladi i na korist pučanstva općine Veprinac, gdje su naši stari usjili barke, zeno rublje prale i usilile ondje, gdje su htjele, a sada gospodja Roža zahtjeva za svaki četvorni metar toga zemljišta, što ga rabi električno društvo za raširenje ceste 6 K. a od društva ribolova, kojemu je čelu Antun Bačić pomor. kapetan, dva kilograma ribe svaki put, kad u jutro polože mreže sušit na morskou obalu.

Naši ljudi ne mogu se dosta načuditi na koji je način postala gospodja Roža, vlastnica toga zemljišta, kad još nije prošla godina dana, da je općina Veprinac zahtjevala od istog društva ribolova, dvije krune mjesečno za ono mjesto, gdje se mreže suše, Radi toga, ne zna se ni danas tko je pravi gospodar toga zemljišta gospodja Roža ili općina, kako koliko je poznato, nije primila niti jedne pare za zemljište, gdje je „Villa“ sagradjena!

Toga radi, društvo ribolova, a na čelu mu je potčelom Antun Bačić pomor. kapetan i vjestak ribolova, dajem do znanja, da sam zamolio c. k. pomorsku vladu u Trstu, da nam odgornom, d li smo dužni plaćati ribom ili novcem za zemljište gdje sušimo mreže i komu da plaćamo općini ili gospodji Roži??

Ičići, dne 16. Junija 1907.

Antun Bačić.

Priobćeno.^{*)}

Velečasni gospodln pop Petar Zahija župnik u Rabu.

Ne objest nego nužda samoobrano silil me, da uzmem pero te Vam po mogućnosti dadem što dotičniji odgovor.

Mogo bi si zadovoljštinu i pieko suda iskati ali imajuć na umu onu „summam jussumma inuria“, držim uputnijim, da se na ustuk Vasoj netaktičnosti, lakoumlju — da se tako najblaže izrazim, poslužim putom javnosti, koje se kao pošten čovjek ni malo ne bojim.

¹⁾ Za članke pod ovim naslovom uredničvo ne preuzimlje nikakve odgovornosti.

²⁾ Za članke pod ovim naslovom uredničvo ne preuzima nikakve odgovornosti, osim one u smislu zakona.

U 32. broju „N. se Sloge“ a u Vašem pripisanom dirnuli ste premda neopravdano moje lično poštenje. Opravdanost svog čina jamačno ste uvidjeli i sami, čim ste se malo bolje u stvar uputili, te sam očekivao da ćete kao pošten čovjek javno opozvati ono čim ste me neosnovano objedili — no uzalud.

Gledam žalostnu istinu, da ima tako moralnih ljudi kojima je vlastita oholost preča od tudjeg poštenja. Da izbjegnem bilo kakvoj obrani svog poštenja, koje obrane sada hvala Bogu još ne trebam, postavljam Vam ovu alternativu. Da mi ili dokažete, da sam kao sudbeni povjerenik nepošteno postupao ne samo prigodom ostavštine Vašeg pok. oca, nego u opće prigodom bilo čije ostavštine — ili ču Vas — ne uspije li Vam dokaz — nazvati podlim tatom tudjega poštenja. U prvom slučaju vučem konsekvencije ja, a u drugom Vi. Osim toga dokažite li mi gore rečeno odričem se časti sudbenog povjerenika, što će stanovita klinka, koja bi uživala, kad bi me gledala moralno ili materijalno skršena dočekati raširenih ruku. Ak! kad bi nekoi ljudi imali toliko sile koliko plemenitosti! Izvrstno pogadjate, da ina trutova, koji bi rado živjeli od tudjeg truda i koji bi — što sta valjda zaboravio reći — na tudji račun tustiti svoje trbusine — a ja dodajem još jednu žalostnu istinu: „da ima ljudi koji imaju crn i blatni prag, bilo svoj — bilo svoje bilo svoje neposredne svojte, pa ipak uživaju iskajući i najmanji prašak na na tudjem pragu. Na koncu konca — da ne duljim — primite od mene jednu uputu, koja će Vam kako vidim dobro doći a to je: „Dobro speci pa onda reči.“ Za ljude, koji imaju tako naglu i nemirnu krv, te ju nemogu nikako umiriti, bolje je da se drže staro-Yrbničkog poslovitičkog recepta — koji je, budi mimogred rečeno — i Vama Velečastni dobro poznat, nego li da se lakounno titraju poštenjem svog bližnjega.

Toliko kao odgovor Vašem pripisanom: U *Vrbniku*, 18./VI. 1907.

Anton Petrić
sudb. povj. renik.

Listnica uredništva i uprave.

Ivane Skok — Trst plaćeno do 30. lipnja 1905.

I. A. Kraljić, M. Lošinj: za ovaj broj prekasno, drugi put —

Glede izbora nadamo se da će biti uništeni. Zdravo!

Javna zahvala.

Ovim se javno iz svega srca zahvaljujem na čestitkah što sam jih dobio za moj imendan.

Ujedno šaljem svim koji se me tom prigodom sjetili najiskrenije pozdrave, i želim vruće da svi zajedno uzradimo na sreću našega dobrog naroda.

U BEČU, 23. lipnja 1907.

Vjekoslav Spinčić,
zastupnik naroda.

Zahvala!

Podpisani Toma Jehnić u Žbandaju — Poreč, toplo se zahvaljujem vriednim Kastelircem koji su me pomogli priposlavši mi svotu K 50— po nesreći koja me je stigla kad su mi naši ljudi protivnici posjekli loze. Škoda koja mi je time proizvedena velika je te je upropastila moju obitelj. Sudbeno povjerenstvo procijenilo je 1800 kruna štode. Ugledali se i drugi rodoljubi u vrle Kastelircu a osobito u Velečastnoga g. župnika Legovića koji se je kao pravi leusov namjesnik i rješju i djelom zauzeo za mene siromaha.

Zahvaljujem se ponovno te preporučujući se ostajem

Veleštovanjem

Toma Jehnić
Žbandaj—Poreč.

POZIV

na V. redovitu glavnu skupštinu „Malološinskog društva-za štednju i zajmove“ koja će se održavati dne 14 srpnja 1907. u 5. sati poslie podne u zgradi Čitaonice.

Dnevni red:

1. Izvješće upravnog odbora.
2. Potvrda računa za g. 1906.
3. Zaključak glede kupnje kuće.
4. Slučajni predlozi.

Kroz zadnjih osam dana prije skupštine biti će izloženi računi u društvenoj sobi na pregledanje članovom.

Mali Lošinj 25./VI. 1907.

Odbor,

Št. 1133./07.

Razpis službe.

Opština Dekani u Istri išće za takojšnji nastop občinskoga tajnika. Letna plaća K 1600 — s prostim stanovanjem in z dosedaj običajnimi nagradami: za računovodstvo, ter poslovanje pri krajnjem šolskem svetu in bratovščinah, in skupnem znesku K 460.

Ponude je nasloviti na podpisanega župana.

Županstvo Dekani, dne 10. junija. 1907.

Župan:
Ploiga I. r.

5000 K zaslužbe

nalim onomu tko dokaže da moja zajedno velika šbirka od

600 komada za samih for. 2:50

pije prigodna prodaja i to:

1. prava švajc. žepna ura Syst. Roskopf Pat., iduća točno i na vlas regul. sa 3-god. jamstvom. 1 amerik. jakli lanac od double-zlata. 2 amerikanska prestena od double-zlata (za gospodu i gospodje.) 1 englez. pozlačena garnitura, sastojća iz pučola za zapalnice, ovratnike i prsa. 1 amerik. peris sa 5 ostrica. 1 eleg. svilena kravata (boja i oblik po želji najnovije fazona). 1 krasna igla za kravate sa ml. brilantom. 1 ukusni gospojinski broče zadnja novost. 1 koristan putna garnitura za toletite. 1 eleg. novčarka iz prave kože. 1 par amerik. pučeta sa imit. dragim kamenjem. 1 put. engl. barometar. 1 saton. album sa 36 umjet. i najljepših slika iz svijeta. 1 krasna ogrlica iz pravih orient. perla. 6 indijskih uganjalica (razbibriga za svako društvo) i još 350 komada raznih predmeta koristanih u svakoj kući, zahadava i muke. Sve skupa sa eleg. 2 pnom urom Syst. Roskopf-Patent, koja sama vriedi dvostruko, stoji samo for. 2:50.

Dobije se uz pouzće ili uz unapred. poslijeni novac (takodjer post. marke) kod

S. Urbach, svjetska izvozna kuća
Krakov, Nr. 117.

N. B. Kad se naruč. 2 paketa dodaje se naruč. b. hadava 1 engl. britva ili 8 finih končnih žepnih rubaca. Što ne odgovara vraća se odmah novac bez prigovora, zato je izbjuećen svaki riziko.

Specialista za očne bolesti

univ. med. Dr. JOSIP OŽBOLT

ordinira od 9—12 prije i 2—5 sati poslie podne. Nedjeljom i blagdanom samo prije podne.
Rieka, Via Municipio, 1.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u

tiskari Luginja i drug. u Puli prije (J. Krmpotić i dr.)

uz cieniu od 2 do 10 para.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

Prima zadrugare, koji uplaćuju sadržatitk školova jedan ili više po kruna 50.

Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te isto bez ikakvog odbitka.

Vrača na štednju uložene iznose do 2000 K bez prodhodnog otkaza, a iznose od 2000 K ako se nije kod uložnja suglasno ustanovio veći ili manji rok sa otkaz, uz otkaz od 8 dana.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati prije podne i 3—6 sati poslie podne, u nedjelju i blagdane. ostim jnljia i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u ulicu S. Stefana br. 9. prisemno deano, gdje se dobivaju pobliže informacije.

Ravnateljstvo.

Dvostruki elektro-magnetički

KRIŽ ili ZVIEZDA

R. B. broj 86967.

Telefon br. 45—22.

jest elektro-magnetičnim načelima sastavljeni stroj, koji kod uloga, reuma, astme (težkog disanja), napajavanja, zujenja u uhu, neuralgije, glavobolje (nagane) kucanja srca, zubobolje, mišicne slabosti, stišćen ruku i nogu, padavice (epilepsije), mokrenju postelje, najuzeti, navjesticke, napuhlosti, držanja na tijelu, influenca ekopane sa bolešću hrta, bile-dila (malokrvnosti), želučanih grčeva, bezdečnosti, tečhassa, punokrvnosti, svih udnih grčeva, hopenchondrie, tjelesnih grčeva, hémorrhoida, kao i kod sveobšće slabosti itd. sluzi kao nenadkrljivo sredstvo, pošto elektro-magnetička struja celim čovječjim telom djeluje, čime se rečeno bolesti u najkraćem vremenu izlječe.

Poznato je, da liečnici kod navedenih bolesti višekratno elektrovavaju čela upotrebljuju, ali ipak na taj način, da jaka struja samo prolazno i povremenom kroz čelo prolazi, dočim naprotiv tomu struja elektro-magnetičnog križa ili zvijezde R. B. br. 86967, kako je jur rečeno, umjerenim načinom neprekidno na čelo djeluje, što svakako bržim izlječenju dovodi, nego li prvi postupak. — Do 20 godina stara bolesti izlječene su sa mojim strojem posvie! Od liečenih sa mojim strojem R. B. broj 86967 izraženo zahvale kao i od odličnijih školova, izdane svjedoke i priznanice iz svijlu strana svijeta pohranjene su u mojoj pismohrani, gd e stoje svakomu u svako doba na vid. GDJE NIJE DAN LIEČNIE POMOĆAO, MOLIM POKUŠATI MOJ STROJ, jer je to sigurno sredstvo proli gore navedenim bolestima, a onaj bolestnik, koji po mojem stroju nebit bio liečen najdulje u roku od 45 dana, dobiva novac natrag.

Upozorujem osobito p. u. obelosteno na to, da se moji stroj ne smije zamjenjivati sa Voltlinim, koji je poradi svoga neuspjeha zabranjen u Njemačkoj kao i u Austro-Ugarskoj, dočim moj dvostruki elektro-magnetički križ ili zvijezda R. B. br. 86967 osobito se hvall i uživa vanrednu dopadnost poradi svoje izvrsne ljekovitosti.

MALI STROJ STOJI 6 K. i jako slabe gospodje.

VELIKI STROJ STOJI 8 K. Rabi se kod ostajelih 20 godina kroničnih bolesti.

Dopisivanje i naručbe obavljaju se i u hrvatskom jeziku. Fouzećem ili ako se novac unapred pošalje, razaslije glavna prodavaona za tu i inozemstvo:

ALBERT MÜLLER,
Budimpešta, V/41. Kotar,
Vadász-utlica br. 24.

Svoj
K SVOMU!

Marko Zović, - krojački majstor u Pazinu

preporuča

upravo prispjelo moderno sukno za proljeće i ljeto iz tvornice svjetskoga glasa. — Izradba po najnovijem kroju, a cienne umjerene. — Preuzima radnje za veleč. svećenstvo. Gotova odicla vazda na skladištu.

Imade na prodaju šivaće strojeve za krojače, postolare i slične obrtnike iz nagradjene tvornice. Sastavni dtelovi iz najbolje ocjeli. Jamstvo 8 godina. — Cienne su od K. 60— do K. 260—

Narodna Tiskara i Knjigovežnica

LAGINJA i drug.

prije J. Krmpotić i drug.

Via Giulia br. 1. — PULA — Via Giulia br. 1.

PREPORUČA SE ZA:

TISKARSKE, KNJIGOVEŽKE, GALANTERISKE RADNJE

SAMA IZRADUJE PEČATE

IMADE U ZALIH TISKANICE I KNJIGE ZA P. N.

OBČINE, CRKVE, ŠKOLE, TRGOVAČKE KNJIGE, PISANOVDVJETNIKE, POSUJILNICE I KE ZA ŠKOLE, PISARSKE I KONSUMNA DRUŠTVA RISARSKIE POTREBŠTINE

PRODAJA PAPIRA NA MALO I VELIKO.